

Motion till riksdagen 2024/25:1969

av Fredrik Saweståhl (M)

Fortsatt modernisering av svensk alkoholpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en fortsatt modernisering av svensk alkoholpolitik och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svensk alkoholpolitik sticker ut i en internationell jämförelse, inte minst i jämförelse med övriga Europa. Faktum är att svensk alkoholpolitik även avviker från hur det ser ut i våra nordiska grannländer. Sverige är landet Annorlunda på alkoholområdet. Det är hög tid att ta nya steg för att ändra på det. Det är hög tid att ta nya steg för att modernisera svensk alkoholpolitik, steg för att göra Sverige till ett normalt europeiskt land även på detta område.

Det mest avvikande med svensk alkoholpolitik jämfört med omvärlden är förekomsten av detaljhandelsmonopolet som manifesteras genom försäljningskanalen Systembolaget. Systembolaget grundades 1955 för att begränsa alkoholens negativa inverkningar på samhället. Då, för snart 70 år sedan, kan monopolet möjligen ha varit motiverat. Men världen har förändrats sedan 1955, Sverige har förändrats sedan 1955. Det finns därför fog för att ställa sig frågan om Systembolagets existens överhuvudtaget påverkar alkoholkonsumtionen i dagens Sverige. Alkoholkonsumtionen i Sverige minskar över tid enligt Folkhälsomyndigheten – detta trots att tillgängligheten ökat stegvis. Att gå vidare för att normalisera Sverige är mot den bakgrunden fullt rimligt.

Över tid har lördagsöppet återinförts, öppettiderna ökat något och möjligheten att beställa varor med leverans byggts ut, varför det är fullt möjligt att gå vidare i den riktningen. Ett första naturligt steg är att utöka Systembolagets egna öppettider. Inför söndagsöppet på Systembolaget. Utöka öppettiderna på vardagar och lördagar så att öppettiderna närmar sig de som är normala inom livsmedelshandeln. Det bör också bli möjligt att sälja kyllda drycker i butik.

Det andra naturliga steget är att gå samma väg som Norge och Finland. I både Norge och Finland är det möjligt att handla alkoholhaltiga drycker i livsmedelsbutiker – drycker som i Sverige endast får säljas på Systembolaget. Regelverket i Finland moderniseras just nu av den finska borgerliga regeringen vilket leder till att ytterligare drycker kan säljas i vanliga livsmedelsbutiker. Sverige bör snarast följa efter våra grannländer.

Att på detta sätt liberalisera reglerna för försäljningen blir naturliga steg på vägen mot att slutligen normalisera Sverige genom ett avvecklande av detaljhandelsmonopolet för försäljning av alkoholhaltiga drycker. Ett avskaffande av monopolet bör därför vara målsättningen.

Fredrik Saweståhl (M)